

№ Φ 092.22/2902

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση SÈ È

Κατά

Ελλάδας

(Προσφυγή υπ'αρ. 45602/09)

Απόφαση

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2012

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν ορισμένες αλλαγές ως προς τον τύπο.

No Φ 092.22/2902

Στην υπόθεση **È È κατά Ελλάδας,**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), αφού συνεδρίασε σε Επιτροπή με την ακόλουθη σύνθεση:

Anatoly Kovler, Πρόεδρος,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Erik Mose, Δικαστές,

Και με την σύμπραξη του André Wampach, Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος,

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 27 Μαρτίου 2012,

Εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή:

α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, τα ακόλουθα ποσά:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (υπ'αρ. 45602/09) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας υπήκοος της οποίας, ο κ. **È È** («ο προσφεύγων»), προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 3 Αυγούστου 2009 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον κο Β. Χειρδάρη, Δικηγόρο Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του Οργάνου της, τον κ. Ι.Μπακόπουλο και την κα Γ.Κοττά, Δικαστικούς αντιπροσώπους στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

3. Στις 3 Νοεμβρίου 2010, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Ο προσφεύγων, συμβολαιογράφος το επάγγελμα, γεννήθηκε το 1925 και κατοικεί στην Αθήνα.

No Φ 092.22/2902

5. Στις 15 Μαΐου 2000, κλήθηκε να παραστεί ενώπιον του Ανακριτή Πλημμελειοδικών Αθηνών για να απολογηθεί για κατηγορίες για απόπειρα απάτης κατά του Δημοσίου σε βαθμό κακουργήματος.
6. Στις 24 Μαΐου 2001, το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών τον παρέπεμψε στο ακροατήριο του Κακουργοδικείου Αθηνών.
7. Η ακροαματική διαδικασία, που άρχισε στις 31 Οκτωβρίου 2005, διακόπηκε και αναβλήθηκε δέκα φορές. Στις 5 Δεκεμβρίου 2005, το Κακουργοδικείο καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε ποινή κάθειρξης επτά ετών (απόφαση υπ'αρ. 3491, 3582/2005). Την ίδια μέρα, ο προσφεύγων άσκησε έφεση.
8. Η ακροαματική διαδικασία ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, άρχισε στις 11 Φεβρουαρίου 2009, αλλά διακόπηκε και αναβλήθηκε για τις 12, 13 και 19 Φεβρουαρίου 2009. Την τελευταία αυτή ημερομηνία, το Εφετείο αθώωσε τον προσφεύγοντα (απόφαση υπ'αρ. 549/2009). Η απόφαση κατέστη αμετάκλητη.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 §1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

9. Ο προσφεύγων επικαλείται ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 6 §1 της Σύμβασης, το οποίο είναι διατυπωμένο ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...) το οποίον θα αποφασίση (...) είτε επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως».

10. Η Κυβέρνηση δεν υπέβαλε παρατηρήσεις.
11. Η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 15 Μαΐου 2000, όταν παρουσιάστηκε ο προσφεύγων ενώπιον του Ανακριτή και έληξε στις 19 Φεβρουαρίου 2009 με την απόφαση υπ'αρ. 549/2009 του Εφετείου Αθηνών. Επομένως, διήρκεσε περίπου οκτώ έτη και εννιά μήνες για δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

No Φ 092.22/2902

A. Ως προς το παραδεκτό

12. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 (α) της Σύμβασης. Κρίνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως, θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

13. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο λογικός χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας κρίνεται ανάλογα με τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και σύμφωνα με κριτήρια που έχει καθιερώσει η νομολογία του Δικαστηρίου, ειδικότερα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και αυτή των αρμοδίων αρχών (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας*, [GC], αρ. 25444/94, §67, CEDH 1999-II).

14. Το Δικαστήριο έχει εξετάσει πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτό την υπό κρίση υπόθεση και έχει διαπιστώσει παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα *Pélissier et Sassi*).

15. Λαμβάνοντας υπόψη του τη νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση η επίδικη διαδικασία είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

16. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης επειδή στην Ελλάδα δεν υπάρχει καμία πραγματική προσφυγή για να παραπονεθεί κάποιος για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας. Επικαλείται το άρθρο 13 της Σύμβασης, το οποίο είναι διατυπωμένο ως εξής:

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερία παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του».

No Φ 092.22/2902

A. Ως προς το παραδεκτό

17. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 της Σύμβασης. Κρίνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως, θα πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 εγγυάται μια πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής που επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να παραπονεθεί για την παραβίαση της υποχρέωσης που επιβάλλεται από το άρθρο 6 §1, να εξετάζονται οι υποθέσεις εντός λογικής προθεσμίας (βλ. *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αρ. 30210/96, §156, CEDH 2000-XI).

19. Εξάλλου, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσφέρει στους ενδιαφερομένους πραγματική προσφυγή υπό την έννοια του άρθρου 13 της Σύμβασης που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν για τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας (βλ. *mutatis mutandis Κόντη-Αρβανίτη κατά Ελλάδας*, αρ. 53401/99, §§ 29-30, 10 Απριλίου 2003 και *Τσουκαλάς κατά Ελλάδας*, αρ. 12286/08, §§ 37-43, 22 Ιουλίου 2010). Το Δικαστήριο δεν διακρίνει στην παρούσα υπόθεση λόγο να διαφοροποιηθεί από τη νομολογία αυτή, πολύ περισσότερο αφού η Κυβέρνηση δεν υποστηρίζει ότι η ελληνική έννομη τάξη εξοπλίστηκε εν τω μεταξύ με μια τέτοια προσφυγή.

20. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης λόγω της απουσίας στο εθνικό δίκαιο προσφυγής που θα επέτρεπε στον προσφεύγοντα να πετύχει κύρωση του δικαιώματός του να εκδικαστεί η υπόθεσή του εντός λογικής προθεσμίας, υπό την έννοια του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

21. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

No Φ 092.22/2902

A. Ζημία

22. Ο προσφεύγων ζητά το ποσό των 20.000 € για την ηθική βλάβη που υπέστη.

23. Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι το αιτούμενο ποσό είναι υπερβολικό και ότι η διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

24. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να επιδικάσει στον προσφεύγοντα 4.000 € για την ηθική βλάβη, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

25. Ο προσφεύγων δεν υπέβαλε κανένα αίτημα για έξοδα και δικαστική δαπάνη. Επομένως, το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν συντρέχει λόγος να του επιδικάσει ποσό για το λόγο αυτό.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

26. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή,
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης,
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης
4. *Αποφαίνεται*
  - α) ότι το καθ' ου η προσφυγή Κράτος πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, τέσσερις χιλιάδες ευρώ (4.000 €), συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος, λόγω ηθικής βλάβης
  - β) ότι από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα αυξάνονται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της

№ Φ 092.22/2902

Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες

5. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 17 Απριλίου 2012, σύμφωνα με το άρθρο 77 § 2 και 3 του Κανονισμού.

André Wampach
Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα